

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında 21.1.1998 Tarih ve 4325 Sayılı Kanun ile 15 Nisan 2000 Tarih ve 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim,

Muhsin KOÇYIĞIT
Diyarbakır Milletvekili

MADDE GEREKÇESİ

Madde – 1 Yapılan değişiklik ile Olağanüstü Hal Bölgesi ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere ibaresi kaldırılmıştır. Zira Olağanüstü Hal Bölgesi uygulaması ortadan kalkmıştır.

Madde – 2 4325 sayılı Kanununun getirdiğı Vergisel teşviklerden yararlanacak illerin Bakanlar Kurulu Kararı ile değil yasa ile belirlenmesi amaçlanmıştır. 4325 sayılı yasanın halen uygulanmakta olduğı iller kapsama alınmıştır. Dolayısıyla bu illerden herhangi biri çıkarılmamış veya herhangi bir ilave yapılmamıştır. Bunun nedeni 4325 sayılı Kanunun bu illerde uygulanmış olması ve bir taban oluşturmastır. Vergi tekniğı bakımından da zorunluluk vardır.

Madde – 3 4325 sayılı kanunda asgari işçi sayısı 10 olarak alınmış olup, 20'ye çıkarılmaktadır. Amaç istihdamı teşvik etmek, üretimi artırmak, bölgeler arası gelişmişlik farkını azaltmaktır. Öte yandan yasanın uygulama süresi 5 vergilendirme döneminden 10 vergilendirme dönemine çıkarılmıştır.

3 ncü maddeye eklenen (c) bendi ile; 1.1.2003 – 31.12.2005 tarihleri arasında 2 nci maddede sayılan illerde halen faaliyette bulunan veya yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin fiilen ve sürekli olarak 20 veya daha fazla işçi çalıştırmaları koşuluyla gelir ve kurumlar vergisi istisnasından yararlandırılacaktır. Amaç; gelişmiş bölgelerden bu illere kaynak aktarımı sağlamak, sermaye hareketlerini bu illere kaydırarak tersine göçü gerçekleştirmektir.

3 ncü maddeye eklenen (e) bendi ile Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamında yıllara sari inşaat ve onarım işleri ile uğraşan mükelleflerin vergisel sorunlarının çözülmesi amaçlanmıştır. Örneğin Adıyaman ilinde 1998 takvim yılı Haziran ayında yıllara sari inşaat işine başlayan ve geçici kabulü tutanağının 2005 takvim yılı Ekim ayında imzalanması halinde bu mükellef 4325 sayılı yasadaki yararlanacaktır.

Madde – 4 4325 sayılı yasada yapılan bu değişiklik ile gelir ve kurumlar vergisi istisnası yanında istihdamı teşvik etmek amacıyla istihdam edilen her bir işçiden dolayı 0,2 oranında bir indirim yapılmaktadır. Örneğin 20 üzerine 5 işçi daha fazla çalıştırılması halinde $(5 \times 0,2 =) 1$ puanlık indirim, 75 işçi çalıştırılması halinde ilave 75 işçi için herhangi bir gelir vergisi kesintisi yapılmayacaktır.

Madde – 5 4325 sayılı Kanunun 5 nci ve 6 ncı maddelerinde gerekli düzeltmeler yapılmaktadır.

Madde – 6 Organize sanayi bölgelerinde istihdam teşvik edilmektedir.

Madde – 7 15 Nisan 2000 tarih ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 14 ncü maddesi son fıkrasında yer alan fert başına GSYİH miktarı 3500 dolar ve aşağıda gelir miktarını bulan organize sanayi bölgelerinde bulunan yerler 4325 sayılı yasanın vergi istisnasından yararlanma hükmü getirilmiştir. Aşağı yukarı tüm Türkiye'yi kapsayan ve uygulama olanağı olması mümkün olmayan bu madde yürürlükten kalkmaktadır.

**OLAĞANÜSTÜ HAL BÖLGESİNDE VE KALKINMADA ÖNCELİKLİ
YÖRELERDE İSTİHDAM YARATILMASI VE YATIRIMLARIN TEŞVİK
EDİLMESİ İLE 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA 21.1.1998 TARİH VE 4325 SAYILI KANUN İLE 15 NİSAN
2000 TARİH VE 4562 SAYILI ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN ~~TEKLİFİ~~**

Madde – 1 : 4325 sayılı Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Amaç :

Madde – 1 : Bu kanunun amacı 2 nci maddede de belirtilen illerde vergi teşvikleri uygulamak ve yatırımlara bedelsiz kamu arsa ve arazisi temin etmek suretiyle yatırım, üretim ve istihdam olanaklarını arttırmaktır.

Madde – 2 : 4325 sayılı kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kapsam :

Madde – 2 : Bu kanunda belirtilen vergi teşvikleri; Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Erzurum, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Ordu, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Yozgat, Van illerinde uygulanır.

Madde – 3 : 4325 sayılı kanununun 3 ncü maddesinin (a) bendinde yer alan “Olağanüstü Hal Bölgesi Kapsamında” ifadesi “Bu kanunun 2 nci maddesinde” olarak, “10 ve daha fazla işçi” ibaresi “20 ve daha fazla işçi” olarak, “5 vergilendirme dönemi” ibaresi “10 vergilendirme dönemi” olarak, (b) bendinde yer alan “31.12.2007” tarihi “31.12.2012” olarak, “10” işçi sayısı “20” olarak, “11” sayısı “21” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki (c), (d) ve (e) bentleri eklenmiştir.

(c) 1.1.2003-31.12.2005 tarihleri arasında yukarıda sayılan illerde halen faaliyette bulunan veya yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu illerdeki iş yerlerinde fiilen ve sürekli olarak 20 ve daha fazla işçi çalıştırmaları şartıyla, münhasıran bu işyerlerinden elde ettikleri kazançları işe başlama tarihinden itibaren yatırım dönemi dahil 10 vergilendirme dönemi gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu kazançlar hakkında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 maddesinin 6 numaralı bendinin (b)bendi uygulanmaz.

(d) Bu maddenin (b) bendinde belirtilen hükümler (c) bendinde belirtilen mükellefler içinde uygulanır.

(e) Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesine göre birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarım işlerinde yukarıdaki hükümler işin bitimine kadar uygulanır. İşin bitimi Gelir Vergisi Kanununun 44 ncü maddesine göre belirlenir.

(f) Münhasıran bu Kanunda belirtilen illerde elde edilen kurum kazançlarını sermayeye ilave edilmesi veya ortaklara dağıtılması halinde, ortaklarca elde edilen menkul sermaye iradı için beyanname verilmez, başka gelirler nedeniyle verilen beyannameye bu gelirler dahil edilmez.

Madde – 4 : 4325 sayılı Kanununun 4 ncü maddesi ve matlabı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Çalışanlardan Kesilen Gelir Vergisi

Madde – 4 : 1.1.2003-31.12.2012 tarihleri arasında uygulanmak üzere; bu kanunun 1 nci maddesinde sayılan illerdeki iş yerlerinde fiilen çalışan işçilerin ücretlerinin vergilendirilmesinde Gelir Vergisi tarifesi oranları 20(dahil) ve daha yukarı işçi çalıştıranlarda 20'yi aşan her bir işçi için 0.2 puan azaltılmak suretiyle uygulanır. Bu istisnanın uygulanmasında işveren gerçek veya tüzel kişi mükelleftir. Kapsama dahil illerde aynı mükelleflerin birden fazla işyeri açması halinde, bu işyerlerindeki işçi sayısı toplu olarak dikkate alınır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca belirlenir.

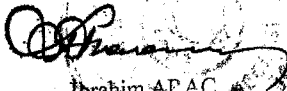
Madde – 5 : 4325 sayılı Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerde yer alan “Olağanüstü Hal Bölgesi”ibaresi “Bu kanunun 2 nci maddesinde” olarak, “31.12.2002” tarihi “31.12.2012” olarak değiştirilmiştir.

Madde – 6 : Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen illerin 15 Nisan 2000 tarih ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda belirtilen Organize Sanayi Bölgelerinde gerçekleştirilen faaliyetlerde 20 olan asgari işçi sayısı 15 olarak ve istisna süresi yukarıda belirtilen sürelerle 2 yıl daha ilave edilmek suretiyle uygulanır.

Madde – 7 : 15 Nisan 2000 tarih ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 14 ncü maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde – 8 : Bu Kanun hükümleri 01.01.2003 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde – 9 : Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aşlı gibidir

İbrahim AFAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü